

5de vergadering

Dinsdag 3 november 1998

Aanvang 13.30 uur

Voorzitter: Korthals Altes

Tegenwoordig zijn 68 leden, te weten:

Baarda, De Beer, Van den Berg, Bierman, De Boer, Boorsma, Braks, Van den Broek-Laman Trip, Dees, Van Dijk, Van Eekelen, Eversdijk, Van Gennip, Ginjaar, Glastra van Loon, Glasz, Van Graafeiland, Grol-Overling, De Haze Winkelman, Heijmans, Heijne Makkreel, Hendriks, Hessing, Van Heukelum, Hilarides, Hirsch Ballin, Hofstede, Holdijk, Jaarsma, De Jager, Jurgens, Ketting, Korthals Altes, J. van Leeuwen, L.M. van Leeuwen, Linthorst, Lodewijks, Loudon, Luijten, Luimstra-Albeda, Lycklama à Nijeholt, Maas-de Brouwer, Meeter, Michiels van Kessenich-Hoogendam, Pit, Pitstra, Le Poole, Rensema, Rongen, Roscam Abbing-Bos, Ruers, Scholten, Schoondergang-Horikx, Schuurman, Steenkamp, Stevens, Talsma, Tiesinga-Autsema, Tuinstra, Varekamp, Ter Veld, Veling, Verbeek, Vrisekoop, Werner, Van de Zandschulp, Zijlstra en Zwerver,

en de heer Van Aartsen, minister van Buitenlandse Zaken.

De **voorzitter**: Ik deel aan de Kamer mede, dat zijn ingekomen berichten van verhindering van de leden:

Wöltgens en Batenburg, wegens ziekte.

Deze berichten worden voor kennisgeving aangenomen.

De **voorzitter**: De ingekomen stukken staan op een lijst, die in de zaal ter inzage ligt. Op die lijst heb ik

voorstellen gedaan over de wijze van behandeling. Als aan het einde van de vergadering daartegen geen bezwaren zijn ingekomen, neem ik aan, dat de Kamer zich met de voorstellen heeft verenigd.

(Deze lijst is, met de lijst van besluiten, opgenomen aan het eind van deze editie.)

Aan de orde is de behandeling van:
- **het wetsvoorstel Wijziging van de Wet geluidhinder (25905).**

Dit wetsvoorstel wordt zonder beraadslaging en zonder stemming aangenomen.

Aan de orde is de behandeling van:
- **het wetsvoorstel Goedkeuring van het op 10 september 1996 te New York tot stand gekomen Verdrag inzake het alomvattend verbod op kernproeven (Trb. 1997, 62) (25728, R1602).**

De beraadslaging wordt geopend.

De heer **Hirsch Ballin** (CDA): Mijnheer de voorzitter! De CDA-fractie heeft er geen twijfel over, dat het verdrag van 10 september 1996 inzake het alomvattend verbod op kernproeven goedkeuring en ratificatie verdient. De bijdrage van het Koninkrijk der Nederlanden aan de totstandkoming van het verdrag, in het bijzonder van de kant van ambassadeur Ramaker, is allerwegen geprezen. Daarbij sluit de CDA-fractie zich volmondig aan.

Minder fraai is, dat de ratificatie van dat verdrag door Nederland nu

al meer dan twee jaar op zich laat wachten. Dat heeft niet aan deze Kamer gelegen. Wat heeft de regering ertoe bewogen, het verdrag pas meer dan een jaar na ondertekening, namelijk op 6 november 1997, ter goedkeuring aan de Staten-Generaal voor te leggen?

Mijnheer de voorzitter! Wij hebben over de inhoud van het verdrag en de verdere uitwerking van de internationale strijd tegen de risico's van nucleaire bewapening de volgende vragen en opmerkingen.

In het advies van het Internationaal Gerechtshof van 8 juli 1996 over de toelaatbaarheid van nucleaire wapens heeft het Internationaal Gerechtshof unaniem uitgesproken, dat er een verplichting van de staten, van de internationale gemeenschap, bestaat om te goeder trouw onderhandelingen te voeren en tot een resultaat te brengen die leiden tot nucleaire ontwapening, in alle opzichten, onder strikte en effectieve internationale controle. Ik citeerde zo-even het laatste onderdeel van het dictum van het advies van het Internationaal Gerechtshof, uitgebracht op verzoek van de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties. In dat advies heeft het Internationaal Gerechtshof er blijk van gegeven, dat op dit moment nucleaire wapens weliswaar niet onder alle omstandigheden ongeoorloofd zijn, maar dat in onderhandelingen een uitbanning van deze wapens zal moeten worden verwezenlijkt. Welke bijdrage beoogt het Koninkrijk, respectievelijk de Europese Unie, hieraan te leveren na de inwerkingtreding van het nu voorliggende verdrag?

Dan is er een passage in de memorie van toelichting die vragen oproept. Het is een onschuldig zinnetje, maar toch. Op blz. 26 staat